

Meer prioriteit nodig voor bescherming grondwater

De Adviescommissie Water (AcW) heeft grote zorgen over de kwaliteit en kwantiteit van het grondwater. Zij adviseren Minister Van Nieuwenhuizen en Staatssecretaris Van Veldhoven van Infrastructuur en Waterstaat hoge prioriteit te geven aan een goede bescherming van het grondwater. Onder invloed van de toenemende drukte in de ondergrond en klimaatverandering zal het steeds complexer worden om de kwaliteit van het grondwater te waarborgen en schade door te lage of te hoge grondwaterstanden binnen de perken te houden.

De kwaliteit en kwantiteit van het grondwater in Nederland staan onder druk. Op veel plaatsen, ook in grondwaterbeschermingsgebieden, worden in het ondiepe grondwater te hoge concentraties vervuulende stoffen in het grondwater aangetroffen zoals nitraat, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnresten. Die vervuiling is onomkeerbaar; het is een kwestie van tijd voordat deze vervuiling ook in de diepere grondwaterlagen terechtkomt. Het diepere grondwater raakt op steeds meer plaatsen dan ook al vervuild. Dit heeft grote gevolgen voor onder andere de drinkwatervoorziening, die voor een groot deel van haar productie direct afhankelijk is van schoon grondwater uit de diepe ondergrond.

Het verlagen van het grondwaterpeil leidt tot problemen. Met name de bodemdaling in laag Nederland leidt tot grote schade. Bovendien leidt de oxidatie van het drooggelegde laagveen ook tot een aanzienlijke emissie van broeikasgassen.

De commissie beveelt aan dat gemeenten en provincies gebiedsgerichte en integrale visies voor grondwater maken als onderdeel van de omgevingsvisies. In de visies moeten op gebiedsniveau afwegingen worden gemaakt over de bescherming en het gebruik van het grondwater in relatie tot de overige belangen en ambities van het gebied. Denk aan keuzes over het gebruik van grondwater voor warmte- en koudeopslag (WKO). De commissie pleit ervoor dat in veenweidegebieden het uitgangspunt van 'peil volgt functie' wordt los gelaten om daarmee de vicieuze cirkel van bodemdaling als gevolg van het kunstmatig laag houden van het waterpeil te doorbreken.

Het Rijk moet vanuit haar systeemverantwoordelijkheid het proces van gebiedsgerichte visievorming ondersteunen en zorgen voor een kennisprogramma en landelijke afspraken met sectoren. Ook moeten de normen voor diverse functies die de kwaliteit van het grondwater beïnvloeden beter op elkaar worden afgestemd. De governance voor grondwater moet worden vereenvoudigd door waterschappen een meer centrale rol te geven in de uitvoering van het grondwaterbeheer. Ook is meer financiële armslag nodig om de aanpak van urgente grondwateropgaven te bekostigen.

Het advies Grondwater is het laatste advies van de AcW. Per 1 januari 2018 wordt de commissie opgeheven. De adviesfunctie op het gebied van water zal worden overgenomen door de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (Rli).

Noot voor de redactie

Het advies is op de website van de commissie te lezen en te downloaden:

<http://www.adviescommissiewater.nl/organisatie/organisatie/>

Contactpersoon: Annemieke Hoogeveen, adjunct-secretaris AcW

Email: info@adviescommissiewater.nl

Telefoon: 06- 50 21 55 97